

Svenska Läkaresällskapet

2017-12-01

Västra Götalandsregionen
Koncernkontoret

Socialstyrelsen
GD-staben

Sveriges kommuner och landsting
VD-staben

Skrivelse angående Västra Götalandsregionens planerade förändring av ST-utbildning inom ortopedi

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga och professionella organisation, en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening. SLS huvudsakliga syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård i samhället. Det gör vi bland annat genom att initiera och driva viktiga hälso- och sjukvårdsfrågor genom våra vetenskapliga sektioner.

Vi vill med denna skrivelse uppmana Västra Götalandsregionen att avstå från den planerade förändringen i ST-utbildningen inom ortopedi och andra eventuella specialiteter som ska genomföras nästa år. Samtidigt vill SLS ta initiativet till en gemensam diskussion mellan huvudmän, SKL, Socialstyrelsen och läkarprofessionen om hur man på olika sätt kan öka förståelse och samverka mellan allmänmedicin och andra specialiteter när det gäller både utbildning och arbetsformer. SLS kommer i närtid att skicka ut en inbjudan till en gemensam workshop i detta ämne våren 2018.

SLS är för närvarande djupt engagerat i frågan om den omfattande strukturomvandling som svensk hälso- och sjukvård står inför. Vi ser utbyggnaden av den nära vården och inte minst primärvården som en ödesfråga om vårdsystemet ska klara de demografiska utmaningarna med bland annat fler sköra äldre patienter med komplexa vårdbehov de närmaste åren. Men för SLS är det också viktigt att strukturförändringar inom hälso- och sjukvårdens genomförs på ett sådant sätt att vårdens utbildnings- och forskningsuppdrag kan upprätthållas med god kvalitet. En central utgångspunkt är att läkare i sin utbildning måste kunna exponeras mot ett tillräckligt stort patientunderlag inom de områden som är relevanta för utbildningens mål. Lika central utgångspunkt är att AT och ST är utbildningar som ska baseras på framtida behov av specialister. De får inte användas som ett sätt att lösa dagens behov av läkararbetskraft inom olika områden.

En av SLS vetenskapliga sektioner, Svensk förening för ortopedi (SOF), har gjort oss uppmärksamma på att det i Västra Götalandsregionen planeras en förändring av ST-utbildningen inom ortopedi och möjligen även flera andra specialiteter. Enligt SOF kommer krav införas i ST-utbildningen för ortopedier på tjänstgöringstid om minst två månader inom allmänmedicin från 2018. Det är en radikal förändring i ST-utbildningen som kan få stora konsekvenser om den blir verklighet.

Uppenbarligen är det primära syftet med Västra Götalandsregionens förändring av ST-utbildningen att tillgodose behovet av läkararbetskraft för den i sig välkomna utbyggnaden av primärvården. Av flera skäl som rör kvaliteten i utbildningen är detta fel väg att gå. För det första styrs ST-utbildningen av de specifika mål som ska uppnås. Inom ortopedin utgörs de till stor del av kirurgiska färdigheter som inte kan tränas på annat sätt än inom den ortopediska kirurgin. Tjänstgöringstiden i allmänmedicin gör med andra ord att den nödvändiga träningstiden inom ortopedisk kirurgi och med ortopediska patienter

minskar. Risken är stor att den totala ST-tjänstgöringen för de blivande ortopederna måste förlängas. *För det andra* förutsätter ST-utbildningen handledning med adekvat specialistkompetens, vilket till övervägande del saknas i primärvården. *För det tredje* ska ST bygga på progression och fördjupa den kompetens som läkaren har vid legitimation. ST-läkaren har både under grundutbildningen och AT redan haft en bred exposition för primärvårdspatienter.

Avslutningsvis anser SLS rent principiellt att stora förändringar som huvudmännen inför i läkares ST-utbildning måste föregås av en ordentlig diskussion där Socialstyrelsen, SKL och läkarprofessionen är involverade. Det är avgörande för utbildningens kvalitet att det finns en samsyn hos inblandade parter om målen i ST-utbildningen – som är en spegling av de framtida kompetensbehoven i hälso- och sjukvården – och hur de bäst kan nås.

För Svenska Läkaresällskapet

Stefan Lindgren
Ordförande